

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/836/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1513226055
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Valéria Kleinová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1513226055.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Valérie Kleinovej a členov senátu JUDr. Michaely Frimmelovej a Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej v právnej veci navrhovateľa: Dopravný podnik Bratislava, a.s., IČO: 00 492 736, so sídlom Olejkárska 1, Bratislava, zast. advokátom JUDr. Vladimírom Kánom, AK ECKER - KÁN & partners, Nám. M. Benku 9, Bratislava, proti odporcovi: V. N., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom U. XX, N., t.č. na neznámom mieste, zast. opatrovníčkou W. A., zamestnankyňou Okresného súdu Bratislava V, o zaplatenie 50,70 eur, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo dňa 16. septembra 2014, č.k. 41C 309/2014-30, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdzuje.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal od odporcu zaplatenia 50,70 eur na tom skutkovom základe, že odporca cestoval v Bratislave dňa 24.11.2011 v dopravnom prostriedku navrhovateľa na linke MHD č. 31, pričom sa na výzvu revízora nepreukázal platným cestovným lístkom, a žalovanú sumu nezaplatil ani na výzvu navrhovateľa. Svoje rozhodnutie odôvodnil po právnej stránke ust. § 9 písm. b), § 14 ods. 3 zák. č. 168/1996 Z.z. o cestnej doprave, Prepravným poriadkom mestskej hromadnej dopravy v Bratislave a ust. § 760, § 100 ods. 1 a § 108 Obč. zák., keď prihliadol na námietku premlčania, vznesenú opatrovníčkou odporcu, dôvodiac, že v danom prípade si navrhovateľ uplatnil nárok z prepravy až po uplynutí jednoročnej premlčacej doby. Vyhodnotil, že právo z prepravy, uplatňované v tomto konaní, bolo možné uplatniť prvý raz dňa 25.11.2011, teda v deň nasledujúci po tom, čo odporca cestoval v dopravnom prostriedku navrhovateľa bez cestovného lístka, a preto premlčacia doba 1 rok uplynula dňom 26.11.2012 (keď 25.11.2012 bola nedeľa). Keďže návrh navrhovateľa na začatie konania bol doručený súdu až dňa 01.08.2013, bol podaný po uplynutí zákonnej ročnej premlčacej doby podľa ust. § 108 Obč. zák., a preto nebolo možné, s poukazom na dôvodnú námietku premlčania opatrovníčky odporcu, navrhovateľovi právo priznať. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., a v konaní úspešnému odporcovi ich náhradu nepriznal, nakoľko mu žiadne trovy nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie navrhovateľ, ktorý žiadal napadnutý rozsudok zrušiť, a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie dôvodiac, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Uviedol, že povinnosť odporcu zaplatiť úhradu navrhovateľovi vznikla v zmysle ust. § 12 ods. 2 písm. b) v spojení s § 14 ods. 2 a § 17 ods. 2 zák. č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave a čl. 6 ods. 2 a 3 Prepravného poriadku mestskej hromadnej dopravy v Bratislave, pričom táto úhrada za nepreukázanie

sa cestovným lístkom nepatrí medzi práva z prepravy v zmysle § 760 Obč. zák.. Poukázal na to, že Občiansky zákonník stojí na princípe premlčania so všeobecnou premlčacou dobou, pričom uvedená doba sa použije všade tam, kde pre jednotlivé práva nie je Občianskym zákonníkom alebo iným predpisom ustanovená premlčacia doba. Mal za to, že nakoľko zákon o cestnej doprave neustanovuje premlčaciu dobu za nezaplatenie úhrady pri cestovaní bez cestovného lístka, je namieste použiť § 101 Obč. zák., a teda pohľadávka vo výške 50 eur nebola v čase podania návrhu na vydanie platobného rozkazu premlčaná. Do pozornosti odvolacieho súdu dal rozhodnutia Krajského súdu Bratislava, sp. zn. 2Co 15/2014 a sp. zn. 3Co 474/2013, v ktorých odvolací súd v skutkovo totožných veciach odvolaniu navrhovateľa vyhovel.

Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa, prejednal odvolanie podľa § 214 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Stotožnil sa so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa, pričom na zdôraznenie správnosti jeho rozhodnutia považuje za potrebné uviesť niektoré rozhodujúce skutočnosti podrobnejšie.

Občiansky zákonník upravuje prepravné zmluvy (zmluvy o preprave osôb a zmluvy o preprave nákladu) v ust. § 760 až § 773. Úprava prepravných zmlúv v Občianskom zákonníku je veľmi stručná a obsahuje iba základné pravidlá, ktoré platia pri prepravných zmluvách. Vzhľadom na väčšie množstvo rôznorodých spôsobov dopravy (železničná, cestná, vodná, mestská atď.), ktoré si vyžadujú svoje špecifické úpravy, nebolo ani možné všetky otázky, týkajúce sa právnej úpravy upraviť v Občianskom zákonníku podrobnejšie. Preto ust. § 772 ustanovuje, že podrobnejšiu úpravu osobnej a nákladnej prepravy ustanovujú osobitné predpisy, najmä prepravné poriadky a tarify (Komentár k Občianskemu zákonníku).

Podľa § 760 Obč. zák. zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

Citované ustanovenie nepriamo vymedzuje pojem zmluva o preprave osôb tým, že ustanovuje základné práva a povinnosti účastníkov tejto zmluvy. Podľa tohto ustanovenia zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil na miesto určenia riadne a včas. Z tohto ustanovenia vyplývajú aj pojmové znaky zmluvy o preprave osôb. Ide o zmluvu uzavretú medzi dvoma účastníkmi, t.j. medzi cestujúcim, ktorého treba dopraviť na miesto určenia a dopravcom, ktorý má povinnosť cestujúceho dopraviť na miesto určenia včas a riadne. Doprava osoby na miesto určenia sa uskutočňuje určeným dopravným prostriedkom, ktorý si cestujúci zvolil. Doprava sa uskutočňuje za odplatu (cestovné). Formu a spôsob uzavretia zmluvy o preprave osoby zákon žiadnym spôsobom nevymedzuje. Ide teda o zmluvu neformálnu, ktorá sa môže uzavrieť rôznym spôsobom určeným v prepravných poriadkoch podľa druhu a spôsobu dopravy (napr. zakúpením cestovného lístka, letenky, vstupom do dopravného prostriedku, znehodnotením cestovného lístka pri vstupe do dopravného prostriedku, dohodou o určení miesta určenia dopravy a pod.) s tým, že podrobnosti o právach a povinnostiach účastníkov zmluvy o preprave sú upravené v prepravných poriadkoch, ktoré si vypracúvajú dopravcovia na základe všeobecne záväzných predpisov.

Právne vzťahy účastníkov konania sa riadia ustanovením § 760 Obč. zák.. Zmluva o preprave v mestskej hromadnej doprave bola v danom prípade uzavretá konkludentným konaním spočívajúcim na strane cestujúceho v nástupe do dopravného prostriedku. Zvláštnosť tejto zmluvy ako zmluvy neformálnej spočíva v tom, že cestujúci nástupom do dopravného prostriedku konkludentne pristupuje na celý rozsah poskytovanej služby, mlčky pristupuje aj na ďalšie všeobecne známe vedľajšie dojednania zmluvy upravené v zákone č. 168/1996 Z.z. o cestnej doprave a v Prepravnom poriadku mestskej hromadnej dopravy v Bratislave, vydaného Dopravným podnikom Bratislava, a.s.. Cestujúcemu zároveň vzniká povinnosť, za poskytnutú službu zaplatiť tým, že disponuje platným cestovným lístkom, ktorý je povinný na vyzvanie predložiť ku kontrole a pokiaľ cestujúci nezaplatí riadne a včas cestovné, ktoré je cenou poskytovanej služby, súhlasí s tým, že mu bude účtovaná pokuta. Použitie prostriedku

mestskej hromadnej dopravy je v plnej dispozícii občana ako cestujúceho a je na jeho úvahe, či za takto stanovených podmienok do dopravného prostriedku nastúpi a zmluvu o preprave uzavrie. Vo svojej podstate uvedené práva a im zodpovedajúce povinnosti oboch zmluvných strán predstavujú obsah zmluvy o preprave osôb, ktoré nie je možné z uvedeného dôvodu oddeliť.

V danom prípade právne závery súdu prvého stupňa zodpovedajú hypotéze použitého právneho predpisu. Správny je aj záver súdu prvého stupňa o premlčaní nároku uplatneného navrhovateľom.

Podľa ust. § 108 Obč. zák. práva z prepravy sa premlčujú za jeden rok s výnimkou práv na náhradu škody pri preprave osôb.

V prejednávanej veci cestoval odporca dňa 24.11.2011 na linke MHD č. 31 bez platného cestovného lístka, a nakoľko sa na vyzvanie revízora nepreukázal platným cestovným lístkom, bol na zaplatenie cestovného a úhrady pri nepreukázaní sa cestovným lístkom navrhovateľom prostredníctvom revízora vyzvaný priamo na mieste pri kontrole, čo vyplýva z Hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok zo dňa 24.11.2011. Jednoročná premlčacia doba v zmysle § 108 Občianskeho zákonníka teda začala plynúť dňa 25.11.2011 a uplynula dňom 26.11.2012, pretože 25.11.2012 bola nedeľa. Navrhovateľ podal návrh na súd prvého stupňa dňa 01.08.2013, teda oneskorene. Keďže opatrovníčka odporcu sa premlčania dovoľala, nebolo možné navrhovateľovi premlčané právo priznať (§ 100 ods. 1 posledná veta Obč. zák.). Navrhovateľ totiž predmetným návrhom uplatňoval cestovné a nezaplatenú úhradu (pokutu) v zmysle čl. 6 ods. 3 Prepravného poriadku mestskej hromadnej dopravy v Bratislave, platného v čase porušenia tarifných a prepravných podmienok, splatnú dňom porušenia povinnosti odporcom mať zakúpený lístok, t. j. dňom 24.11.2011. Pre práva z prepravy platí premlčacia doba podľa ustanovenia § 108 Obč. zák., z ktorého vyplýva, že jej dĺžka je jeden rok. Nakoľko návrh na začatie konania bol doručený súdu podľa prezenčnej pečiatky až dňa 01.08.2013, bol nepochybne podaný po uplynutí zákonnej ročnej premlčacej doby. Námetka navrhovateľa v odvolaní ohľadom premlčania, keď mal za to, že úhrada za nepreukázanie sa cestovným lístkom vo výške 50 eur nepatrí medzi práva z prepravy, a v jednoročnej lehote sa nepremlčuje, nie je dôvodná, nakoľko ako už odvolací súd uviedol vyššie, účtovanú pokutu resp. sankciu nie je možné posudzovať samostatne. Čo sa týka poukazovania navrhovateľa na pre neho priaznivé rozhodnutia, vydané inými senátmi Krajského súdu v Bratislave, odvolací súd konštatuje, že právnym názorom iných senátov nie je pri rozhodovaní viazaný.

Po preskúmaní výroku, ktorým súd prvého stupňa rozhodol o trovách konania tak, že odporcovi ich náhradu nepriznal, dospel odvolací súd k záveru, že napadnutý rozsudok je i v tejto časti správny. Nakoľko navrhovateľ ohľadom výroku o trovách konania ničím neargumentoval, obmedzí sa odvolací súd len na konštatovanie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa i v tejto časti. Ak súd prvého stupňa o trovách konania rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p. pri plnom úspechu odporcu v konaní, vec posúdil po právnej stránke správne, a aplikoval aj správne zákonné ustanovenie.

S poukazom na uvedené sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnym záverom súdu prvého stupňa o premlčaní nároku navrhovateľa, a preto rozsudok súdu prvého stupňa podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. tak, že odporcovi, úspešnému v odvolacom konaní, náhradu trov nepriznal, nakoľko nepodal návrh na ich priznanie, a ani mu v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.